

Mirâç mucizesi ve esrarlı kavramlar

Yavuz Bey: “1-Peygamber Efendimiz (asm) Mirâç esnasında Mescid-i Aksâ’da bütün peygamberlerle namaz kılıyor. Hemen sonra, aynı yolculukta semâ katlarında tekrar aynı peygamberlerle görüşüyor. Bu nasıl oluyor?

2-Peygamber Efendimiz’in (asm) İsrâ esnasında bindiği Burak nedir? Mâhiyeti nasıldır?

3-Sidre-i Müntehâ’dan ötede bindiği Refref nedir? Mâhiyeti nasıldır?

4-Rü’yet ve mülâkâtın keyfiyeti nasıldır?

5-Allah mekândan ve yönden münezzeh olduğu hâlde Mirâçta belli bir yön ve cihete doğru gidilmemiş midir?”

İMAN ETMEKLE YÜKÜMLÜYÜZ

İsrâ ve Mirâç öyle bir hâdisedir ki, bize görünen ve bizim bilgi alanımıza açılan tarafı, bize görünmeyen ve bize kapalı tarafına göre, buz dağının görünen kısmının görünmeyen kısmına oranından daha büyüktür. Önümüzde; iman etmekle yükümlü olduğumuz, üç beş dakîkada olup biten, eşsiz bir semâvî hâdise var. Biz, bu buz dağının görünen kısmından hareketle, görünmeyen kısmını çözmeye çalışıyoruz. Bu ise mümkün değil. Çünkü çözmeye çalıştığımız âlem, bu şehâdet âleminden büsbütün farklı, büsbütün üstün, büsbütün mümtâz, büsbütün eşsiz, büsbütün benzersiz!

İsrâ’yı anlatan bir, mirâcı anlatan on üç âyet-i kerîme ile her iki hâdise hakkında sayılı hadis-i şerifler var. Ne âyet-i kerîmeler, ne hadis-i şerifler hâdiseyi

detaylandırmamış. Sadece birer tefekkür anahtarı kelimelerle belirli dönüm noktalarına belirli işâretler konulmuş; meselâ “Sidre-i Müntehâ” denmiş, “Ufuk-u A’lâ” denmiş, “Kâb-ı Kavseyn” denmiş, “Beyt-i Ma’mur” denmiş. Bu kelimelerin bilinen mânâlarının arkasında, hangi melekût âlemleri gizli? Hangi bilinmeyen hâdiseler, Hz. Muhammed’in (asm) rü’yet, idrâk ve müşâhedesine açıldı? Nazar-ı Risâlet ile Nazar-ı İlâhî -tâbir câiz ise- nasıl karşılaştı? Lâhûtî karşılaşmada neler, nasıl konuşuldu? -Bu mülâkâtta konuşulanların bir kısmı, “et-Tahıyyâtü” adı ile okuduğumuz duâ metnidir.¹

Hiç şüphesiz bütün bunların detaylandırılması mümkün olmadığı gibi, nas temelli olmayan izah girişimleri de hayâlâtтан öteye geçmeyecektir. Bu ise bu semâvî hâdiseyi, bulunduğu yüksek burçlardan alıp, insanların arzî ve zihnî telâkkîlerine hapsetmekten başka bir işe yaramayacaktır. Böyle bir akametten ve âkıbetten Allah’a sığınırız.

MELEKÛT İÇİNDE MELEKÛT!

İsrâ ve mîraçta melekût içinde melekût söz konusudur. Hâdisenin bize görünen kısmının melekûtünü çözememişken; bize görünmeyen kısmının melekûtünü idrâk etmemize ve muttali olmamıza imkân yoktur. Çünkü hâdisenin arka planı doğrudan doğruya Allah’ın elindedir.

Yeryüzü ile gökyüzünün, bir hükümetin iki memleketi gibi birbiri ile alâkadar olduklarını beyan eden Bedüzzaman, hiffet ve letâfet içinde bulunan enbiyâ ruhlarının Allah’ın izniyle semâya gidebileceklerini², cismâniyâta nasıl cam ve su âyine oluyorsa, rûhâniyâta da hava, esîr ve âlem-i misâlin bazı mevcûdâtının âyine hükmünde, şimşek ve hayal sür’atinde bir seyir ve seyahat vasıtası olabileceklerini ve rûhânîlerin bu vasıtalarla hayal hızıyla nazîf yerlerde ve latîf menzillerde gezebileceklerini, bir anda binler yerlere girebileceklerini kaydeder.³ Peygamber ruhlarının böyle hafiflik ve letâfet içinde bulunduklarını nazara alırsak, Mescid-i Aksâ’da Peygamber Efendimiz (asm) ile namaz kılmaları ve hemen ardından semâ katlarında bulunabilmeleri konusu zihnimizde kısmen de olsa çözüme kavuşmuş olur.

BURAK, REFREF VE RÜYET’İN KEYFİYETLERİ

1- Buhârî’deki rivâyette Burak’ın keyfiyeti, katırdan küçük ve merkepten büyük, gözün erişebildiği yerin en sonuna kadar adım atabilen bir beyaz binit olarak tanımlanır. Kurtubî’nin nakline göre Burak, yer yüzünde enbiyânın binmesine mahsus bir dâbbedir.

2- Sidre-i Müntehâ’dan sonra getirilen Refref’i ise İbni Mes’ûd (ra), Ufuk-u A’lâ’yı

kaplayıp seddeden yeşil perde olarak tarif etmiş; Kurtubî ise Refref'in, dîvân-ı İlâhî hâdimlerinden olup kurb-u İlâhî'ye mahsus işlerin kendisine verildiği bir vasıta olduğunu beyan etmiştir.¹

3- Allah Resûlü'nün (asm), Allah'ın rü'yet ve kelâmına mazhar olmasının keyfiyeti bizce meçhuldür; sadece iman ederiz. Necm Sûresinde dört âyet rü'yetten bahseder, fakat keyfiyet belirtmez. Rü'yetin keyfiyeti ile ilgili yorum yapmaktan kaçınmalıyız. Cenâb-ı Hak bu rü'yet âyetleri ile hangi keyfiyeti murad etmişse, onun vâki olduğuna iman etmemiz kâfidir.

MİRAÇTA YÖN VAR MIDIR?

4-Peygamber Efendimiz (asm) Sidre'ye kadar kâinât içerisinde seyahat ettiği için, Cenab-ı Hakk'ın Esmâ-i Hüsnâ'sının tecellîlerini müşâhede ettiği semâ dâirelerinde⁵ yön ve cihetin bulunması tabîîdir. Çünkü mekân içerisinde. Ancak Sidre'den sonra, yani kâinâtın ötesinde, yani Vücup âleminde, yani Refref ile kurb-u İlâhî'ye müşerref olduğu anda belirli bir yön ve cihetin içinde bulunduğunu söylemek doğru olmaz. Kurb-u Zât'a ait olan Sidre ötesi, beşerî tasvir ve beyâna sığmaz.

Dipnotlar:

- 1- Şuâlar, S. 555,
- 2- Sözler, S. 163
- 3- Sözler, S. 178, 179,
- 4 -Tecrit Terc. X/73, 74
- 5 -Sözler, S. 518